

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU'NUN
TBMM 7/23229 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verilerine göre Bursa, ülkemizde havası en kirli şehirlerin başında gelmektedir. Havaların soğumasıyla birlikte hava kirliliği insan sağlığını tehdit etmeye başlamıştır. Yapılan ölçümlere göre halen Bursa'daki hava kirliliği, Dünya Sağlık Örgütü'nün belirlediği sınır değerinin kimi zaman 5 katına kadar ulaşmaktadır. Öte yandan yapılan araştırmalara göre sadece kış mevsiminde değil yaz mevsiminde de görülen hava kirliliği Bursa'da her yıl yaklaşık 3 bin kişinin erken ölümüne sebep olmaktadır. Valilik tarafından yapılan açıklamada ise hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla kent merkezi ile bazı ilçelerde doğalgaz isale hattının geçtiği yerlerdeki ev, iş yerleri ve kamu binalarında 1 Kasım'dan itibaren ısınma amaçlı katı ve sıvı yakıt kullanılamayacağı duyurulmuştur. Bu bağlamda;

- 1- Bursa'da yıllardır süren hava kirliliğinin nedenleri ve çözüm önerileri konusunda bakanlığınızca yapılan bir çalışma var mıdır?
- 2- İl ve ilçeler genelinde hastaneler, okullar, lojmanlar dahil kamu binaları ile işyerleri ve evlerde katı ve sıvı yakıt kullanımını engellemeye yönelik adımlar, yaz mevsiminde de görülen hava kirliliğiyle mücadele konusunda yeterli midir?
- 3- Halen Bursa'da doğalgaz kullanım oranı, kamu binaları, işyerleri ve hane sayısı bakımından yüzde kaçtır?
- 4- Bursa şehir merkezi ile ilçelerde doğalgaz bağlanmayan mahalle ile hane sayısı ne kadardır? Doğalgaz kullanmayanların toplam nüfusa oranı ne kadardır?
- 5- Mahallesinde doğalgaz isale hattı olmayan ya da konutuna doğalgaz bağlanmamış bulunanların katı ve sıvı yakıt kullanılmasından kaynaklı hava kirliliğinin sorumluluğu kime aittir?
- 6- Çevre ve insan sağlığı açısından gittikçe artan bir tehdide dönüşen hava kirliliğiyle mücadele konusunda yapılan denetimler yeterli midir? Bu doğrultuda yaptırım uygulanan işyerleri ve hanelere yönelik ne kadar cezai işlem yapılmıştır?

CEVAP:

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi ölçüm verileri esas alınarak, hava kalitesinin iyileştirilmesi hedeflenen Bursa ili de dahil olmak üzere 64 ilimizde Temiz Hava Eylem Planları (2020-2024) uygulanmaya başlanmıştır. Bakanlığımız önderliğinde web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan "Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı" aracılığıyla stratejik hava kalitesi haritaları hazırlanmakta, ısınma, sanayi ve ulaşım kaynaklı hava kirliliğini azaltacak ve hava kalitesini iyileştirecek yerel çözümlerin etkinleştirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

Katı yakıtların dağıtılması, satışı ve depolanmasına ve kontrolün etkin hale getirilmesine yönelik Çevre Kanununda değişiklik yapılmış olup, uygulamaya yönelik alt mevzuat çalışması yürütülmektedir. Bu kapsamda, kış sezonu yakıt kullanımına bağlı olarak artış gösteren hava kirliliği kontrol altına alınmaktadır. Yaz mevsiminde de il özelinde Temiz Hava Eylem Planlarında yer alan eylemler hava kalitesinin iyileştirilmesine yönelik uygulanmaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikleri gereğince Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzce yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatı'nda belirtilen usul ve esaslara uyulmadığı tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta ve/veya işletmelerin faaliyeti kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.

Bu kapsamda; 2019 yılında Bursa İli'nde hava konusunda 502 tesiste denetim yapılmış, İl genelinde zaman mefhumu gözetmeksizin gece gündüz ani, planlı ve şikayet olmak üzere 3 kategoride denetimlerimiz yapılmaktadır. Söz konusu denetimlerde gerekli görülen durumlarda ani ölçümler yaptırılmaktadır. 2019 yılında yapılan denetimlerde 3'ü gerçek kişiye 234.628,00 TL ve 12 tüzel kişiliğe 1.369.686,00 TL idari yaptırım uygulanmıştır. Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından kömüre ilişkin yapılan 195 denetimde 862,42 ton kömür denetlenmiştir.